

TÁJÉKOZTATÓ a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól

Az Országgyűlés a 2011. december 20-ai ülésnapján elfogadta a **megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvényt**. A 2012. január 1-jétől hatályba lépő törvény a Magyar Közlöny 2011. december 29-ei 162. számában került kihirdetésre.

A 2011. évi CXCI. törvényt az Országgyűlés a megváltozott munkaképességű személyek megmaradt, fejleszhető képességeire épülő foglalkoztatás központú rehabilitációjának, társadalmi reintegrációjának, foglalkoztatásának elősegítésére, továbbá a kieső jövedelem miatti keresetpótlás érdekében alkotta meg.

A törvény értelmében 2012. január 1-jétől rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, rehabilitációs járadék, rendszeres szociális járadék, átmeneti járadék, bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka nem állapítható meg.

A **megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira** az jogosult, akinek az egészségi állapota - *az egyén fizikai, mentális, szociális jóllétének betegség, illetve sérülés után kialakult vagy veleszületett rendellenesség következtében fennálló tartós vagy végleges kedvezőtlen változásait figyelembe véve meghatározott állapota* - a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű (a továbbiakban: megváltozott munkaképességű személy), és aki

a) a kérelem benyújtását megelőző 5 éven belül **legalább 1095 napon át** biztosított volt,

b) keresőtevékenységet - *sem belföldön, sem külföldön* - nem végez és

c) rendszeres pénzellátásban - *a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény által rendszeres pénzellátásként felsorolt ellátásokban, ide nem értve a hadigondozottak és nemzeti gondozottak ellátásait, a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlékot, az ápolási díjat, a hozzátartozói nyugellátásokat, valamint a szociális biztonsági tárgyú nemzetközi egyezmények, továbbá az uniós rendeletek alapján külföldi szerv által folyósított, ezekkel azonos típusú ellátásokat* - nem részesül.

A biztosításának tartamára tekintet nélkül jár a megváltozott munkaképességű személyek ellátása annak,

a) aki iskolai tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül biztosítottá vált, és a kérelem benyújtását megelőzően 30 napnál hosszabb megszakítás nélkül biztosított volt, vagy

b) aki **2011. december 31-én** rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rehabilitációs járadékban vagy az egészségkárosodott személyek szociális járadékaiban **részesült**.

[Az 1095 nap biztosítási időbe be kell számítani a biztosítás megszűnését követő táppénz, baleseti táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj, álláskeresési támogatás, a rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, rehabilitációs járadék, egészségkárosodott személyek szociális járadékai és megváltozott munkaképességű személyek ellátása folyósításának idejét.]

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (a továbbiakban: NRSZH) komplex minősítése keretében megállapított rehabilitációs javaslattól függően:

a) rehabilitációs ellátás, vagy

b) rokkantsági ellátás.

Az NRSZH a komplex minősítés során megállapítja, hogy a megváltozott munkaképességű személy

a) **rehabilitálható**, ezen belül

aa) foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, vagy

ab) tartós foglalkozási rehabilitációt igényel;

b) **rehabilitációja nem javasolt**, ezen belül

ba) egészségi állapota alapján foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, azonban egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt,

bb) egészségi állapota alapján tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, azonban egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt,

bc) kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható, vagy

bd) egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes.

[A *rehabilitáció* a törvény alkalmazása szempontjából orvosi, szociális, képzési, foglalkoztatási és egyéb tevékenységek komplex rendszerét jelenti, amelynek célja a megváltozott munkaképességű személy munkaerő-piaci integrációja, megfelelő munkahelyen történő foglalkoztatásra való felkészítése, továbbá a munkaképességének megfelelő munkahelyen történő elhelyezés biztosítása.]

A megváltozott munkaképességű személy

- **rehabilitációs ellátásra** jogosult, ha rehabilitálható,

- **rokkantsági ellátásra** jogosult, ha a rehabilitációja nem javasolt, vagy ha rehabilitálható, de a kérelem benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg.

I. A rehabilitációs ellátás keretében a megváltozott munkaképességű személy

- a rehabilitáció sikeres megvalósulása érdekében szükséges szolgáltatásokra valamint

- pénzbeli ellátásra jogosult.

A rehabilitációs ellátásban részesülő személy a rehabilitációs hatósággal történő együttműködésre köteles, amelynek keretében teljesíti a rehabilitációs tervben foglalt kötelezettségeket.

A rehabilitációs ellátás a jogosultsági feltételek bekövetkezésének napjától, de legkorábban a kérelem benyújtásának napjától állapítható meg a rehabilitációhoz szükséges időtartamra, legfeljebb azonban a folyósítás kezdetétől számított 3 évre.

A rehabilitációs ellátás időtartama keresőtevékenységet folytató ellátott esetén meghosszabbodik a keresőtevékenység időtartama alatt bekövetkezett keresőképtelenség időtartamával (amelyre tekintettel táppénzre vagy baleseti táppénzre szerezhet jogosultságot).

A rehabilitációs pénzbeli ellátás folyósítását szüneteltetni kell, ha az ellátott keresőtevékenységet végez, közfoglalkoztatásban vesz részt, vagy keresőképtelen.

[Az erre az időtartamra folyósított rehabilitációs pénzbeli ellátást az ok bekövetkezéséről való tudomásszerzést követő hónaptól járó ellátásból le kell vonni, vagy azt a rehabilitációs ellátás megszüntetése esetén vissza kell követelni.]

A rehabilitációs pénzbeli ellátás **havi összege** annak a rehabilitációs ellátásban részesülő személynek,

- akinek foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, a havi átlagjövedelem - a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző naptári évben elért, pénzbeli egészségbiztosítási járulék alapját képező jövedelem napi átlagának 30-szorosa; ha a jogosult nem rendelkezik legalább 180 naptári napi jövedelemmel, a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző 180 naptári napi jövedelem napi átlagának 30-szorosa - 35 százaléka, de legalább a minimálbér 30 százaléka és legfeljebb a minimálbér 40 százaléka,

- aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, a havi átlagjövedelem 45 százaléka, de legalább a minimálbér 40 százaléka és legfeljebb a minimálbér 50 százaléka.

A rehabilitációs ellátást a nyugdíjmelésre vonatkozó szabályok szerint, azzal megegyező arányban emelni kell.

A rehabilitációs ellátást **meg kell szüntetni**, ha a rehabilitációs ellátásban részesülő

- kérte,

- ellátásának időtartama eltelt,

- más rendszeres pénzellátásban részesül, ide nem értve a keresőképtelenségre tekintettel folyósított táppénzt, baleseti táppénzt,

- egészségi állapotában olyan tartós rosszabbodás következett be, amely a rehabilitációt lehetetlenné teszi,

- egészségi állapotában olyan tartós javulás következett be, amely alapján már nem minősül megváltozott munkaképességű személynek,

- az együttműködési, értesítési vagy a rehabilitációs tervben foglalt kötelezettségét neki felróható okból nem teljesíti,

- a felülvizsgálat során neki felróható okból nem működik együtt, vagy

- foglalkoztatására a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában került sor.

A rehabilitációs ellátásban részesülő tizenöt napon belül köteles bejelenteni, ha

- az egészségi állapotában tartós javulás vagy rosszabbodás következett be,

- keresőtevékenységet folytat, vagy

- keresőtevékenysége megszűnt.

II. A rokkantsági ellátás a jogosultsági feltételek bekövetkezésének napjától, de legkorábban a kérelem benyújtásának napját megelőző hatodik hónap első napjától állapítható meg.

A rokkantsági ellátás **összege** a komplex minősítés során kialakított, a rehabilitációra vonatkozó javaslatban foglaltaktól függően a havi átlagjövedelem 40, 60, 65, 70 százaléka, de legalább a minimálbér 30, 45, 50, 55 százaléka és legfeljebb a minimálbér 45, 150 százaléka,

A rokkantsági ellátást a nyugdíjmelésre vonatkozó szabályok szerint, azzal megegyező arányban emelni kell.

A rokkantsági ellátást **meg kell szüntetni**, ha az ellátásban részesülő

- kérte,

- más rendszeres pénzellátásban részesül, ide nem értve a keresőképtelenségre tekintettel folyósított táppénzt, baleseti táppénzt,

- egészségi állapotában olyan tartós javulás következett be, amely alapján a jogosultsági feltételek már nem állnak fenn,

- keresőtevékenységet folytat és jövedelme 3 egymást követő hónapra vonatkozó havi átlaga meghaladja a minimálbér 150 százalékát,

- foglalkoztatására a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában került sor,

- az értesítési kötelezettségét neki felróható okból nem teljesíti, vagy

- a felülvizsgálat során neki felróható okból nem működik együtt.

A rokkantsági ellátásban részesülő tizenöt napon belül köteles bejelenteni, ha

- a jogosultsági feltételeket megalapozó körülményeiben változás következett be, vagy

- keresőtevékenységet folytat és a jövedelmének 3 egymást követő hónapra vonatkozó havi átlaga meghaladja a minimálbér 150 százalékát. *[A bejelentéssel egyidejűleg haladéktalanul igazolnia kell a jövedelmének összegét.]*

III. A megváltozott munkaképességű személyek ellátásait a lakó- vagy tartózkodási hely szerint illetékes kormányhivatal nyugdíjbiztosítási igazgatóságánál az erre rendszeresített nyomtatványon vagy elektronikus úrlapon lehet kérelmezni. Az eljárás költség- és illetékmentes.

A kérelmező az NRSZH vizsgálatán történő személyes megjelenésre kötelezhető. Ha a kérelmező a személyes megjelenési kötelezettségének önhibájából nem tesz eleget, az eljárást meg kell szüntetni.

Az NRSZH komplex minősítés keretében megvizsgálja a kérelmező egészségi állapotának százalékos mértékét, a rehabilitálhatóságot, és a megváltozott munkaképességű személy rehabilitálhatósága esetén rehabilitációs javaslatot készít.

A rokkantsági és a rehabilitációs pénzbeli ellátást a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság folyósítja.

Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság